

26.5.2025

STM023:00/2025
VN/5520/2025**2025/3 HTP-JAOSTON KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA 26.5.2025**

Aika 26.5.2025 klo 13.05-13.40

Paikka: Teams-etäkokous

Läsnä

Sirkku Saarikoski	STM, puheenjohtaja
Satu Auno	Etelä-Suomen avi, jäsen
Riitta Työläjäarvi	SAK, jäsen
Piia Taxell	TTL, jäsen
Jenni Uljas	Teollisuusliitto, jäsen
Auli Rytivaara	EK, jäsen
Tanja Ylitöyrä	STM, asiantuntijasihteeri

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Hän kertoi, että Kemianteollisuuden Mirva Ojala on siirtymässä uusiin tehtäviin eikä enää osallistu tämän jaoston työhön.

2. Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Valtioneuvoston asetus kemiallisista tekijöistä työssä; lausuntopalaute

Puheenjohtaja kertoi, että kemiallisia tekijöitä työssä koskevan asetuksen lausuntokierros päättyy tänään. Lausuntoja oli saapunut kokoukseen mennessä lausuntopalvelu-sivustolle 11 kappaletta ja VAHVA-järjestelmän kautta kaksi. Hän kävi lausunnot lyhyesti läpi. Lausunnoissa pidettiin raja-arvopykäliin ehdotettuja täsmennyksiä ja selkeytyksiä hyvinä eikä di-isosyanaatin raja-arvoihin ollut huomauttamista. Muutoksia puollettiin eikä 20 §:n poistamista pidetty ongelmallisena. Työnantajapuolen lausunnoissa nostettiin esiin rikoslain 47 luku ja työnantajan rikosoikeudelliseen vastuuseen liittyvät ongelmallisiksi koetut seikat. Kyseessä on laajempi asia, jota ei voida ratkaista tämän asetuksen valmistelun yhteydessä. Lausunnoissa korostettiin viestinnän ja myös valvonnan merkitystä. Ainoa konkreettinen muutosehdotus oli liitteen B-osan kieltojen poistaminen, mutta niitä ei ole komissiolta saadun vastauksen perusteella mahdollista poistaa.

Todettiin, että annetut lausunnot eivät edellytä muutosten tekemistä asetukseen eikä lausuntokierroksella ollutta versiota muuteta.

4. Raja-arvojen perustelumuistio:**- Dietyyliaminoetanoli**

Taxell esitteli muistion. Dietyyliaminoetanolille on vain 15 minuutin HTP-arvo. Työhygieenikoille on käytännön ongelma, että 8 tunnin raja-arvo puuttuu, joten nyt ehdotetaan sen asettamista. Kyseessä on nestemäinen, emäksinen, ei helposti haihtuva korroosionestoaine. CLP-asetuksen mukaan se on syttyvää, hengitysteitä ärsyttävää, haitallista hengitettynä, ihon kautta ja nieltynä ja ihoa ja silmiä syövyttävää. Suomessa sitä käytetään pääasiassa korroosion estoon. Mittausdataa on jonkin verran lähivuosilta, mittaukset ovat lähinnä konepajateollisuudesta. Mitatut pitoisuudet ovat matalia. Aine imeytyy helposti hengitysteistä,

ruoansulatuskanavasta ja ihon läpikin. Aine poistuu elimistöstä nopeasti virtsan mukana. Annosvastedataa ihmisillä ei ole. Onnettomuustilanteista on raportoitu ärsytysvaikutuksia ja huonovointisuutta. Eläinkokeista on jonkin verran perustoksikologista dataa. Akuutin altistumisen kokeissa on havaittu hengitysteiden ärsytystä ja hengenahdistusta. Kaneilla on testattu, että on silmiä syövyttävää. Toistuvan hengitystiealtistumisen kokeessa rotilla on todettu paikallisia vaikutuksia hengitysteissä. Vanhassa karsinogeenisyystutkimuksessa ei ole havaittu kasvainten lisääntymistä. Lisääntymistoksisuudesta on yksi koe, jossa ei havaittu vaikutuksia raskauden kulkuun tai sikiöiden kehitykseen. Ainetta on viimeksi arvioinut Saksassa MAK-komitea, joka on ottanut oman ehdotuksensa perusteeksi hengitystiealtistuskokeen. Raja-arvoksi Saksassa esitettiin 2 ppm ja 15 min raja-arvo on sama kuin 8 tunnin. Ihohuomautusta MAK-komitea ei esittänyt, koska arvioi, että ihon kautta altistumalla ei aiheudu systeemisiä vaikutuksia.

HTP-arvon pohjaksi on vain vähän dataa. 11 ppm on taso, jossa rotilla ei ole nähty vaikutuksia toistuvan altistumisen kokeessa. Tästä johtaen altistumistasoksi työperäisessä altistumisessa esitetään 2 ppm. Ihohuomautus annettaisiin. Raja-arvoehdotus on samassa linjassa aikaisempien kanssa, vaikka MAK-komitea käytti erilaista lähestymistapaa. Puheenjohtaja täydensi, että korkeimmat mittaustulokset ovat olleet 0,5 mg/m³. Tämän datan perusteella työpaikoilla ei olisi haasteita arvon kanssa.

Rytivaara totesi, että työnantajapuoli ei voi tässä kokouksessa päättää asiasta, koska Kemianteollisuuden edustajaa ei ole paikalla. Puheenjohtaja pyysi selvittämään muistion hyväksymisen mahdollisuuden valmiiksi syksyn ensimmäiseen kokoukseen. Lykättiin muistion hyväksyminen seuraavaan kokoukseen.

5. EU:n sitovat raja-arvot; mahdollinen siirtyminen delegoituihin säädöksiin

Puheenjohtaja kertoi komissiolta tulleesta tiedosta, jonka mukaan se olisi tekemässä ehdotusta siitä, että jatkossa sitovat raja-arvot annettaisiin delegoituina säädöksinä. Kuitenkin viime viikolla komissio ilmoitti vetäytyvänsä ehdotuksesta. Koska komissio veti ehdotuksensa pois, aihetta ei ole tarpeen käsitellä tässä kokouksessa. Asiaan palataan, jos se tulee uudestaan ajankohtaiseksi.

6. Muut asiat

Puheenjohtaja kertoi, että REACH-puolella on tulossa kromi(VI):ta koskeva rajoitusehdotus. Ehdotus tulee lausunnoille kesällä. Tähän saakka kromi(VI):n kaikelle käytölle on tarvinnut hakea lupa, mikä on ollut ongelmallista. Luvat on suunniteltu korvattavan rajoituksella. Työsuojelupuolella EU-tasolla ollaan kiristämässä kromi(VI):n raja-arvoa. Esim. hitsaushuurujen kautta altistutaan kromi(VI):lle, eikä REACH-lainsäädäntö kata tällaista altistumista. Asiantuntijat pyrkivät nostamaan asiaa esiin, jotta sääntelystä tulee järkevä kokonaisuus. Taxell totesi, että vaikuttaa siltä, ettei ole huomioitu, että työhygieenisen raja-arvon alentamisprosessi on jo käynnissä. Arvojen olisi syytä olla eri puolilla samat.

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään ti 19.8. klo 14.00-15.30. Muista syksyn kokouksista lähetetään Doodle-kysely.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.40.

Tanja Ylitöyrä

sihteeri